

מאורחים לעורכים - פסח תש"פ

**וגם- איך חוגגים יציאה משעבוד לגאולה בימי נגיף הקורונה?
ליאור קולודני**

בחיים של כל אחד מאתנו יש זמן שבו עלינו לקחת אחריות באופן לא צפוי. כזהו פסח השנה עבור משפחות רבות. במקום לחגוג יחד הן נדרשות להתפצל לתאים גרעיניים, קטנים או גדולים, ולבחור איך עושים את ליל הסדר. מי יהיה אב או אם הסדר? איך נשיר יחד? איך נשמח יחד? ובעיקר איך ניצור לעצמנו חוויה משפחתית טובה ואינטימית שתיזכר כסוג של חופש בתוך השעבוד שנכפה עלינו בימי הקורונה.

לא רק השנה אבל במיוחד השנה פסח הוא הזדמנות למפגש משפחתי שמחבר סיפור היסטורי, מציאות עכשווית, אוכל טוב, שיחה וגם קונפליקטים שצצים כשיושבים יחד ורוצים שהכל יהיה נעים וטוב ומה לעשות שלא תמיד זה קל לכולם?

האתגר הגדול בליל הסדר השנה הוא לא לפחד מרגעים קשים כי הם חלק מהערב ומתכני החג שעוסק בסיפור שמתחיל בעבדות ומצוקה ומסתיים בחירות. כשנותנים זמן ועוברים בין שלבי הערב בנחת, ניתן להכיל גם רגעים פחות נעימים שבהם הילד "הרשע" אומר את שלו, או הילדה "שאינה יודעת לשאול" מאבדת עניין. כדאי לסמן את האתגרים של כל אחד בסדר מראש ולנסות לראות איך מתכוננים אליהם.

מסורת וחינוך - לנוכח הפיצול המשפחתי השנה ניתן לשחזר מסורות קיימות מבית סבא וסבתא ולתת להן מקום בסדר המשפחתי המצומצם. זו הזדמנות לגלות מה אהוב עלינו באמת ולמה אנחנו מתחברים ולא רק בגלל שחייבים. ניתן לחזק את הקשר ע"י מתן תחושה שיש לנו מסורות במשפחה ושהורינו "הורישו" לנו ליל סדר. ולצד זה אפשר להמציא רעיונות חדשים כי השנה ישנה הזדמנות לחדש ולבחור משהו שאנחנו מוסיפים לסדר שלנו.

מתגברים על המבוכה - ליל סדר אינטימי מכיל מבוכה: פתאום כל קול נשמע, הקראת המילים הארמיות קשה והבנתן עוד יותר, יש מקום לשיחה על נושאי עומק שעולים מן ההגדה (כמו למשל: איזה חופש חסר לכם בחיים? או האם אנחנו מכירים אנשים משועבדים במציאות שלנו?) כל המבוכות צריכות להיות על השולחן ואפשר לצחוק ולהסתייג ולראות אותן כהזדמנות לקפוץ למים הקצת יותר עמוקים.

והנה כמה רעיונות ליל הסדר המיוחד בימי הקורונה:

1. מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

לעצב את "מה נשתנה מחדש" לבקש מהמשפחה המורחבת/חברים לחבר קושיה אחת נוספת ולשלוח לכולם מראש. בערב הסדר- לשיר את ארבעה הקושיות המקוריות ולהוסיף את קושיות המשפחה והחברים. מה השתנה הלילה הזה מכל הלילות? ומשיבים תשובות שונות "שבכל הלילות.... הלילה הזה ....."

2. רב דוריות

לברר עם דור ההורים מה היה הפסח שלהם? מה הם מבקשים להעביר לנו בחג זה? מהו זיכרון הפסח המשמעותי שלהן?
לקחת את מקומו של השיח הרב דורי בליל הסדר ולדבר על הרב דוריות במשפחה שלנו ואיזה משמעות היא מקבלת בימים אלו (מה הסבים והסבתות הנחילו לנו בירושה?, מה הם לוקחים מאיתנו?, מה הם סיפרו לנו?)

3. ארבעת הבנים

במדרש ארבעת הבנים ניתן להוסיף עוד דמות ולהזמין לספר איזה בן או בת או הורה אני בימי הקורונה. איזה תפקיד לוקחים במשפחה בליל הסדר השנה ובכלל בתקופה הזאת?.

4. חד גדיא

אפשר לסיים את הערב בחד גדיא שמח.
מכינים תלבושות למשתתפים (יכול להיות מאד סמלי), מפנים מקום, עומדים במעגל, שרים ומציגים את הדמויות.
אין כמו צחוק טוב לסיום ערב שיכול להתחיל בקצת כובד ולהסתיים בשחרור גדול.

מוזמנים לבחור את המינונים והדגשים ועל תפחדו להתנסות שכן כך ניתן לגלות דברים נפלאים!
והכי חשוב- להעז! לעשות דברים חדשים, לדבר על האתגרים והקשיים ולאפשר לגדולים ולקטנים להתמודד ולחוות ליל סדר מיוחד ומשמעותי גם בימים שכאלו.

נשמח לשמוע על רעיונות נוספים ולשתפם.

חג שמח!

